

cije, osvajanja ali edifikacije, moraliziranja, komunitarizma ipd., ampak kot družbeno prakso transmisij in spoznavanja, glede na katero je »izobraževanje« zgoj tisti izrez iz množice družbenega simbolnega prometa, ki ga privilegirajo »vizije« tistih, ki jim taka delitev omogoča, da so v družbeni distribuciji mest tam, kjer so. Na eni strani je človeka seveda groza pred tem, da bi vso družbeno globino zasedli kramarji in špekulanti, na drugi strani pa je tudi res, da lepe duše za prihodnost človeštva niso veliko bolj blagodejne, saj ravno tako brišejo nekaj, kar družbe varuje pred anomijo, se pravi pred razblinjenjem in prestrukturiranjem v totalitarno mašinerijo: družbene avtonomije, ki sankcionirajo heterogenost družbenega življenja. »Informalno pridobivanje znanj« tako nenadoma dobi povsem drugo težo kakor floskule o »družbi znanja« ipd., še tem bolj, ker rigorozna opredelitev tega objekta pokaže, da gre za kontinuum, ki – kar zadeva temeljno držo do objektov in splošne pogoje za dejavnost, kakršni so pasionirano zanimanje, ločenost od interesov trenutnih hegemonov, intimno zadovoljstvo in relativno velika ravnodušnost do recepcije kulturnega/družbenega okolja – povezuje *bricolage* z znanstvenim spoznavanjem in umetniškim ustvarjanjem.

Informalno in antropološko

Koncepcija neformalnega pridobivanja znanja ali učenja, ki ni podobno šolskemu učenju, a je najmasivnejši kolektivni in individualni proces pri formiranju posameznikov, je navzlic nedvomni pomembnosti nekako zastrta. To opažajo malone vsi ljudje, ki se s to temo tako ali drugače soočajo. Ni je npr. mogoče ločiti od teme razvoja človeškega bitja od zgodnjega otroštva do starosti. Razumevanje fenomena naj bi omogočili dve konceptni mreži, socialno- ali kulturnoantropološka in kulturnopsihološka. Obe mreži vsebujeta pomembno predispozicijo za primerjanje. Kljub temu je mogoče reči, da je kulturnopsihološka mreža konceptov manj primerna za obravnavanje te materije, ker neogibno poplošuje na podlagi dvoumnega pojmovanja normalnosti oz. zamenjevanja dveh vrst normalnosti (statistične in normativne), ki sta integralen del deskriptivne in aplikativne psihologije (otroške, mladostniške, psihologije drugih starostnih obdobj), čemur se je po mojem mnenju treba izogniti. A četudi se odpovemo sodelovanju kulturne psihologije, se ni treba odpovedati tudi obravnavanju psihičnih fenomenov. Za to obstajajo konceptna orodja v okrilju same socialne oz. kulturne antropologije in zunaj nje, npr. v psihoanalizi, ki je bolj usmerjena k raziskovanju kakor k shematizirani aplikaciji. Navsezadnje so informalno pridobivanje znanj, samoizobraževanje in samovzgoja tako rekoč sinonimi za en-